

BELGIE 2006

To, že jsem na území Belgie, poznávám bezpečně, i když hranice už dávno mezi Německem a Belgií není. Poznávám to podle toho, že se najednou nad dálnicí rozsvítí. V Belgii se prostě za tmy všechny dálnice rozsvítí pouličními (vlastně podálničnými) lampami. Za sebou nechávám německé Cáchy a jedu vstříc poznání Belgie, která má rozlohu menší, než je polovina České republiky, zato obyvatel má nastejno.

Tma na východě začíná ustupovat rannímu rozbřesku a i podálničnice lampy začínají blednout a najednou se jejich světlo ztrácí docela. Než se vrhnu do víru našeho nejhlavnějšího

města Bruselu, zastavuji se v malé vesničce Waterloo. Jelikož je brzo, nikde není živáčka a ani místní panorama s mementem slavné bitvy z roku 1815, kdy se Evropa zbavila Napoleona, není otevřené. Tudíž ušetřím za vstupné a ještě i své nohy, neboť nemusím vyběhnout na mohylu, která zde po bitvě byla uměle navršená, a kde se hrdě vypíná socha lva

hledícího do Francie. Co mě však zaujme víc, je fakt, že zde nemá pomník vítěz, ale postavili zde na piedestal Napoleona Bonaparta. Inu, bitva u Waterloo je spojena s poraženým.

Příjezd do Bruselu je celkem poklidný; předměstí Bruselu jsou vzdušná, plná zeleně a přízemních domků, zřejmě nějaké rezidenční čtvrti. Zanedlouho už jsem však v Schumanově ulici, která je centrem administrativy Evropské unie, vidím pověstnou budovu „Hvězdu“ a ostatní budovy, kde se tvoří směrnice a direktivy. Jde o moderně pojatou ulici, která trošičku urbanisticky nezapadá do bruselské čtvrti. Všude jsou ramena jeřábů a stále tu panuje čilý stavební ruch.

Jsem spíš zvědavý na historické centrum Bruselu. První památkou, kterou navštěvuji, je katedrála sv. Michala a sv. Guduly. V této katedrále se odehrávají královské svatby. Překvapují mě cedulky, které vícejazyčně upozorňují na to, aby se v katedrále dodržovalo ticho. Nevím, pro mne je naprosto samozřejmé chovat se tiše v sakrálních prostorách a vlastně by mi tam ani nešlo si pohvizdovat či hulákat.

V nádherně pojatém gotickém prostoru, kde sluneční paprsky pronikají horními okny a dávají prostoru zajímavou atmosféru, se nacházejí i nově zrenovované varhany, kterým se dostalo přezdívky Vlaštvčí hnízdo, neboť jsou opravdu jak vlaštvčí hnízdo přilepené ke zdi v horní části katedrály.

Před katedrálou je prostorné náměstí, ale začínám mít dojem, že něco s Bruseltem není v pořádku. Ale pořád ještě nemůžu přijít na to, v čem to tkví.

Doufám, že mě uchvátí Velké náměstí (Grand Place/Grote Markt), které velmi dobře znám ze všech možných publikací o Bruselu. Cestou k němu projdu i zajímavou zastřešenou ulicí – Královskou galérií, ve které jsou obchody a mně se vybavuje Covent Garden a Liza Doolitlová. Jenže v této ulici není po květinářce ani vidu ani slechu. Brusel se teprve probouzí, je devět hodin ráno a začínají se otevírat první obchody s pohledy a novinami a dokonce i první pralinkárna.

Od známé vím, že nemá cenu nakupovat vyhlášenou belgickou čokoládu v Bruselu. Mám prý vydržet do Brugg či Gentu. Zatím však nemám ani potřebu nakupovat, jen se snažím do sebe nasát atmosféru města. Moc se mi to nedaří, zatím je město poměrně poklidné.

V boční uličce se vykládají ryby a dary moře do restaurací, v poledne se už těžko danou uličkou projde, neboť bude plná zahrádek a konzumujících zákazníků. Asi ve středu této uličky je slepá úzká ulička, na jejímž konci je zajímavá atrakce, o které se málo ví.

Tou atrakcí je čůrající holčička. Symbolem Bruselu je samozřejmě čůrající chlapeček, který již pár století zcela beze studu močí všem turistům na očích. Kdežto holčička je stydlivá, proto k ní nevedou žádné směrovky a je opravdu běžným turistům ukrytá.

Tato holčička se jmenuje Jeanneke – česky Žanetka či Janička. A je v Bruselu již přes dvacet let. Zda se jedná o recesi, či je to jen důsledek emancipačního hnutí v Belgii, to nevím. Ale její výraz tváře dává tušit, že si opravdu ulevuje.

Po chvilce chůze se ocitám na Velkém náměstí, ale jsem zklamaný. Místo otevřeného prostoru, který je roubený gotickými přepychovými výstavnými domy, se mi zjevují zelené a červené tribuny. Večer se tu bude konat jedna z četných slavností. Obyvatelé Belgie si potrpí na zastavení krásných velkých náměstí tribunami, aby tam mohli konat různé přehlídky.

Přesto pohled na radnici i Královský dům (Maison du Roi/Broodhuis) je pěkný. Ale jinak začínám být zklamaný. Nevím, čím to je, ale uzrává ve mně pocit, že se mi Brusel nelíbí. Je takový neuspořádaný.

Zbývá mi tedy navštívit onen slavný symbol města, tj. čůrajícího chlapečka. Zajímavé je, že chlapeček nemá jméno, za to se může chlubit mnoha oblečky, a proto není problém ho zastihnout oblečeného. Dnes však je neoděný. Je tedy jak ho pánbůh, vlastně sochař, stvořil.

Chlapeček je opravdu chlapečkem, soška není nikterak velká. Pomáhá mu k zviditelnění to, že je součástí celé fontány, tudíž díky podstavci je velmi dobře vidět, i když se před ním tlačí turisté z celého světa a každý touží mít fotku s ním.

Chlapečkovi a k jeho umístění v Bruselu se věnuje řada legend. Mě však zaráží to, že má vývod bokem. Stojí tu pěkně dlouho a tak bych se vlastně neměl divit.

Při pohledu však na tuto fontánku pociťuji najednou stejnou potřebu. Jelikož já nemám vývod

bokem, poohlížím se po záchodech. Začínám si uvědomovat, že cestou po historickém jádru města jsem nikde nezahlédl směrovku se spásnými dvěma písmeny, či aspoň piktogram panáčka a panenky.

Začínám trochu zrychlovat krok a rozhlížet se bedlivě kolem sebe. Našel jsem vynikající prodejnu suvenýrů, kde nakupuji pohledy. Dále jsem narazil na poštu, kde si tedy kupuji známky, abych mohl večer psát pohlednice do vlasti. Ale ani na poště není záchod. To už začínám pociťovat problém a na čele se mi začínají lesknout kapičky studeného potu, který vyráží zpod mé kůže. Zahlédnu stanici metra a vběhnu tam. Vždyť WC je základní vybaveností každé stanice. Bruselské metro je zřejmě výjimkou, záchod tu nemají. Rozhodl jsem se poohlédnout po nadnárodních velkovýkrmnách, neboť tam záchody bývají, a k tomu zdarma. Jako na potvoru nemůžu v centru Bruselu na takovou jídelnu narazit. V tu chvíli se mi do zorného pole mých brýlí dostane výkladní skříň jedné z četných bruselských hospod, kde mají na baru cedulku s hledanými písmeny. Za poplatek půl evra můžu vystoupat do patra a ulevit si.

V tu chvíli můj obličej mimické svaly stáhnou přesně do výrazu malé Žanetky. Při svých toulkách Brusel jsem na žádné veřejné záchody nenarazil, zřejmě je zde naprosto běžné, že se za úplatu vejde do nejbližší hospody. Mám po starosti a můžu se dále věnovat prohlídce města.

Ze středověkého sevřeného centra se pár kroky ocitám v moderním Bruselu, který je vzdušný

a zelený. Přesto všechny přechody jsou takové násilné a necitelné.

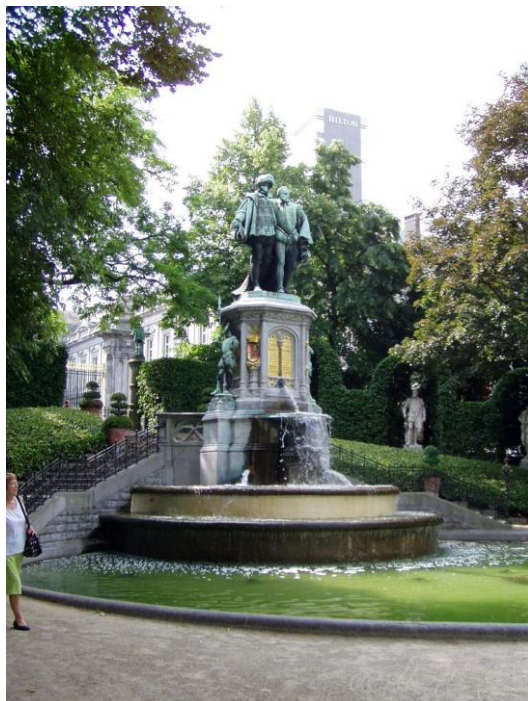
Zastavuji se na náměstí, kde je v rohu celkem zajímavý modernistický orloj. Jediným mechanickým prvkem je však pán, který klepe kladívkem na zvon.

Volnou chůzí vystoupám k parku. V jeho průčelí se nachází královský palác, který je dodnes sídlem belgických panovníků.

Jelikož na stožáru nad středním traktem vlaje belgická vlajka, je mi jasné, že Jeho Výsost Albert II. pobývá právě doma. Na architektuře je velmi snadné poznat spřízněnost prvního belgického krále Alberta I. s francouzským dvorem.

Začínám být Bruselem unavený, proto si na chvíli sednu v parku a pozoruji lidi kolem sebe. Málokdo využívá posezení v kiosku. Většinou tu lidé provádějí pravidelný polední běh parkem. Zajímavé je to, že se tu běhá ve dvojicích, neviděl jsem osamělého běžce. Neumím si představit, že by se mohlo někdy stát, že by o polední pauze si naši úředníci sundali obleky, převlékli se do sportovních tílek a triček a šli si do parku zaběhat místo oběda.

Vidím však i to, že po běhu si sednou a vytáhnou tradiční bagetu a s chutí se zakousnou. To mi signalizuje, že ani já bych neměl obědem pohrdnout. Zkusím belgický oběd, tj. zajdu si do první bagetérie a dám si obloženou věku. Ta mi najednou rozjasňuje pohled na Belgii, ale bohužel realita kolem mě se nemění a já se stále cítím ztracený a nesvůj v tomto kosmopolitním městě.

Odpoledne věnuji svůj čas Atomiu. Je to pozůstatek světové výstavy EXPO 1958, která se zde konala. Právě prošla náročnou rekonstrukcí a opět od 18. února letošního roku vítá turisty v celé své kráse. Celá stavba je pojatá jako zvětšenina molekuly železa. Molekula je zvětšená 165 miliardkrát. Skládá se z devíti atomů – koulí. Koule se krásně lesknou v záři paprsků sluníčka, které umocňují letní počasí.

V přízemním atomu je samozřejmě vstup a také prodejna suvenýrů. Odtud se rychlovýtahem dostávám do nejvýše umístěného atomu ve výšce

102 metry, kde se nachází restaurace a je odtud nádherný výhled. Rád bych se podíval i do zbylých atomů, ale kudy se do nich dostat? Všude jsou zavřené dveře a jediný možný únik z koule je opět použít výtah. Sjedou tedy dolů a nalézám eskalátory, které mě vyvezou vzhůru, a já můžu nastoupit obdivuhodnou zajímavou cestu molekulou železa. Přemýšlím, zda pojízdné schody už tu byly v roce 1958, nebo zda byly nainstalované až nyní.

Odpovědi se mi dostane posléze. Prohlížím si v atomech různé výstavy fotografií ze stavby a z rekonstrukce Atomia. Vzpomínám si, že u vstupu byl pokyn, abych se usmíval do bezpečnostních kamer. Nejdřív jsem si myslel, že jde pouze o vtip, ale zvědavost mě přemohla a já se zkusil zasmát do kamery. Samozřejmě jsem to zkusil v atomu, kde jsem sám. V tu chvíli temná plazma na mne zamrkala a spustil se film, který v krátkých sekvencích zobrazoval stavbu z roku 1958 i rekonstrukci z roku 2005.

Od té doby mi vrtá hlavou, zda u dispečerského stolku opravdu sedí zaměstnanec, který čeká na úsměv od turisty, aby mu pustil film, nebo zda je už vynalezené nějaké čidlo na lidský úsměv.

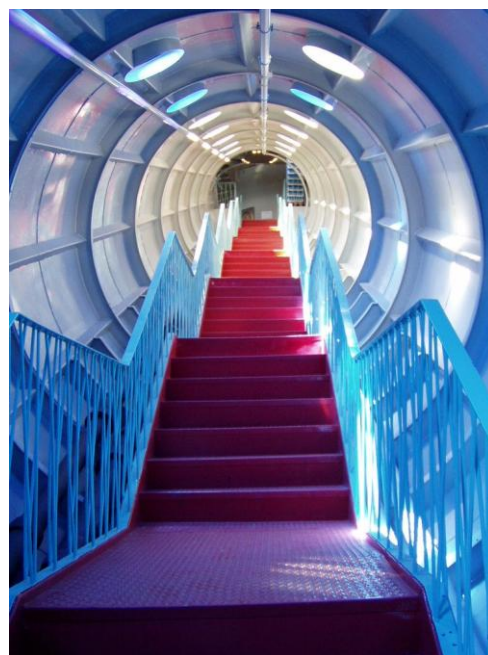
Tento druh humoru a hry mě pobavil a vtáhnul do děje Atomia. Zkousím v další kouli do kamery nepohlédnout, nic se neděje. Tak se do kamery podívám, ale má tvář je podobná hráči pokeru. Plazma je zčernalá a vypadá, že není v provozu. Naznačím úsměv, odhalím zuby a můžu sledovat další sekvenci filmu.

Dostávám se postupně do středové koule, kde je umístěné pouze bistro, ale také končí

eskalátory, výš už jsou pouze klasické schody. Takže z toho vyvozuji závěr, že takto spojovací tubusy vypadaly v době otevření.

Ve fyzikálním bludišti jsem pobyl asi hodinku a opravdu jsem byl fascinovaný. Tímto si Brusel u mne napravil reputaci. Přesto tvrdím, že Brusel je nepěkné, urbanisticky nezvládnuté město a odmítám ho přijmout za své hlavní město. Prostě Praha je Praha a ta v mém srdci si i nadále udrží pozici mého hlavního města. Jen doufám, že za dvacet let činnosti našich rádoby zastupitelů Praha nedopadne obdobně. Nerad bych vedle historických skvostů narazil na nějakou železobetonovoskleněnou obludu. I když na Příkopech či na Karlově náměstí se s takovými necitelnými zásahy do urbanistické koncepce města už bohužel setkáváme.

Rychle pryč od takových úvah a z Bruselu. Cesta mě vede na západ k pobřeží. Belgie omývá Severní moře. Prvním přístavem, kterým projíždím je Oostende, ale na jeho prohlídku se vrhnu až zítra. Dnes chci už jen pořádnou osvěžující sprchu, dobrou krmí k večeři a maximálně poklidnou procházku po pobřeží, abych si pročistil plíce a mohl klidně usnout.

Hotel se nachází v Bredene, které leží nedaleko od Oostende. Pokoj je malý útulný a má sprchový kout. Svléknu se a pěkně dlouho si užívám blahodárné sprchy. Aby ne, vždyť Oostende jsou přímořským lázeňským městem.

Po perfektní sprše na sebe házím dlouhé kalhoty a košili a těším se na večeři. Musím uznat, že Belgičané mají smysl pro kulinářské umění a za celou dobu mého pobytu se mi nestalo, že bych si na něčem nepochutnal. Naprosto již chápu slavného fiktivního

Belgičana Hercula Poirota, jak musel v Anglii z hlediska gurmánského trpět. Snad nikoho nepobouřím, když jsem použil slovo Belgičané, neboť nevím, kdo ve skutečnosti by se za tímto označením měl skrývat?

Jestli je to označení pouze pro panovníka, stejně jak je tomu ve Španělsku? Španělem je pouze panovník. Neboť Belgie je zajímavá tím, že zde žijí frankofonní Valoni a Vlámové, kteří mají svůj jazyk ne nepodobný nizozemštině. K tomu ještě při německých hranicích žije etnikum, které hovoří německy. Belgie se s tímto vypořádává od roku 1830, kdy vznikla a stále nemůže najít onen šťastný klíč. Je to tedy tak, že se všichni na základní škole učí francouzsky a vlámsky, jenže po ukončení školy ochotně obě jazyková etnika zapomenou druhý jazyk.

Tak jako je přebujelá evropská administrativa, je přebujelá i belgická administrativa, třebaže ekonomika země vykazuje ekonomický růst. Správa země je tu celkem složitá, samozřejmě že existují federální orgány, pak ještě existují národní orgány a aby se někdo necítil ukřivděný, jsou tu k tomu ještě orgány jednotlivých jazykových společenství.

Popravdě řečeno pobýval jsem ve Flandrech, ty patří k vlámskému jazykovému společenství a s francouzštinou jsem moc nepochodil. Když jsem položil dotaz, dostalo se mi odpovědi v němčině či vlámsštině. Akceptoval jsem to a mluvil pouze anglicky. Tím jsem se vyhnul všem jazykovým a národnostním třenicím.

Po večeři jsem se vypravil na procházku po pobřeží. Hotel od moře oddělovala silnice s tramvajovými kolejemi a pořádná písečná duna. Tramvaje celkem měly slušný interval a z prospektu jsem se

dozvěděl, že koleje jsou položeny v celé délce belgického pobřeží – od hranice s Francií po hranici s Nizozemskem: z města De Panne přes Oostende do města Knokke.

Překonal jsem písečnou dunu a naskytl se mi pohled na večerní klidné Severní moře a romantický západ slunce. V moři se nikdo nekoupal, možná to bylo všudypřítomným čerstvým větříkem. Pár lidí jezdilo po písku na kole, pár lidí provozovalo nějaké rekreační sporty. Já se posadil na lavičku a jen se kochal klidem, mořem a atmosférou.

Pomalou ale jistě bych na tom krásném pobřeží s tím voňavým čerstvým povětrím usnul. Tak to je jasný signál k tomu, že hotelová postel na mne čeká a je čas jít spát.

Noc je klidná a já opravdu spím, jako když mě do vody hodí. Sice vůbec nechápu smysl tohoto pořekadla, neboť mě někdo hodit do vody, tak jistojistě nebudu spát.

Ráno je trochu pod mrakem, no trochu spíš hodně. Obloha je celá zatažená, ale neprší. Utěšuji se, že na pobřeží je toto střídání počasí poměrně časté a hlavně rychlé. Po snídani se nebe tváří, že sešle každou chvíli na zem své slzy. Přesto vyrazím na Bruggy. O tomto městě jsem slyšel, že je nejkrásnějším flanderským městem. Jsem po včerejším urbanistickém šoku opatrný a raději se přesvědčím na vlastní oči a nechci se dát jen tak něčím ovlivnit.

Dálnice jsou dobře značené a Belgie je celkem malá země, za hodinu jsem v Bruggách. Z parkoviště do centra to podle mapky není daleko, jenže zrovna se tu chystá

festival kaktusů a jsem nucen volit jinou trasu než tu přímou. Nebe se stále kaboní, a tak stáhnou čelo do nepřívětivého postoje i já.

Přesto cítím, jak mi svalstvo povoluje, a já vyjasňuji čelo a začínám si Brugg užívat. Dokonce se rozhoduji, že v tomto městě nakoupím pralinky pro synovce, který bude mít za týden narozeniny a dám si proslavené belgické mušle a pořádné pivo.

I v Bruggách je katedrála, jenže jsem zapomněl, komu je zasvěcená. Vevnitř opět cedulky vybízející k tichu, zřejmě je zde zvykem v náboženských stavbách povykovat.

Z katedrálů mě kroky vedou podél vodních kanálů k Belfortu. Kanály tu jsou skoro všude a Bruggy mi připomínají Benátky, jen jsou cudnější a tišší. To bude však tím, že je poměrně brzo a turisté tu ještě nejsou.

Místo gondol zde nabízejí motorové čluny, které turisty povoží po Bruggách a nabídnou jim možnost prohlídky města z úplně jiného úhlu. Jelikož ještě nejsou v provozu, věnuji se poznání města pěšmo.

Uličkami se dostanu na Velké náměstí (Grote Markt), každé centrální náměstí se snad tak ve Flandrech jmenuje. Náměstí dominuje již zmíněný Belfort, je to budova historické tržnice a dnes je jeho vysoká věž rozhlednou. Z toho je poznat, že

Bruggy dříve bývaly obchodním přístavem, neboť hlavnímu náměstí nedominuje radnice, ale tržnice.

Radnice je na vedlejším náměstí a má dvě budovy: gotickou a renesanční. V každé budově mají přístupný sál. V ostatních místnostech radnice se pracuje, neboť stále slouží svému původnímu účelu.

Vedle radnice je velmi nenápadná historická budova, ve které se v 1. patře nachází kostel. Probíhá právě bohoslužba, tak decentně vycouvám, abych nerušil obřad.

Bruggami jsem nadšený a rozhoduji se, že se zajdu kouknout i na okraj centra na větrné mlýny. Přece jenom blízkost Nizozemska a propojenost těchto území je znát na každém kroku. Celkem bez bloudění se dostávám

k okrajovému kanálu, na jehož břehu stojí čtyři větrné mlýny. Tři jsou v klidu, ale jeden z nich na mne mává svými lopatkami. Mává vůbec? Není to spíš tak, že mi hrozí a chce bojovat? Zmysli mi vytane slavný příběh. Mám úctu ke starým obrům – větrným mlýnům, tak jen pořizuji snímky a pomyslím na návrat do centra, neboť můj žaludek hlásí, že je čas mušlí. Už před tím jsem si vyhlédl restauraci mezi radničním náměstím a Velkým náměstím.

Vybírám si z jídelního lístku, který není zrovna obsáhlý, ale mušle dělají asi na sedm

způsobů. Vybírám si mušle vařené ve smetaně a k tomu pořádné bruggské pivo. Číšníkovi říkám, že si dám velké pivo, on se jen pousměje a zeptá se, zda jsem z Čech? Přikývnu a vrtá mi hlavou, jak to mohl uhodnout. Pak mi dojde, že mám na sobě žluté tričko s emblémem Prahy. Než si stačím umýt ruce, mám mušle na stole. Nejdřív si myslím, že se číšník spletl, ale restaurace je prázdná a jsme tu všehovšudy pouze čtyři hosté.

Na stůl přede mne postavil velký kastrol plný vařených mušlí v lasturách. K tomu velkou porci hranolek, lžici a vidličku, slánku s pepřenkou a dvě velké mísy. No tak si říkám, jak se do toho pustím, ale to už mi číšník nandává první porci mušlí a hranolků. Poděkuji a s chutí se pouštím do vytouženého pokrmu. Hranolky jsou na můj vkus moc mastné, inu zde si potrpí na dvoje smažení. Zato mušle jsou lahodné a po smetaně velmi jemné. Chuť jim dokresluje ještě řapíkatý celer a bylinky.

Tak jsem první desítku mušlí zvládl, lastury jsem odhazoval do jedné z těch velkých misek. Zřejmě jsem žádné faux pas neudělal, neboť číšník ke mně přichází a znovu mi dává plnou naběračku mušlí. Jsem z toho překvapený, neboť jsem zvyklý, že když dostanu jídlo, nikdo mi do něj už nesahá. Asi je

zde jiný mrav, neboť jsem v jiném kraji. Takto se o mne stará celou hodinu, co mi trvá vypořádání se s plným hrncem.

Sice jsem si říkal, jak se smetana a výborné kvasnicové pivo budou snášet? Zřejmě ani jeden z nich neměl s tím druhým problém. Já po hodině hodování jsem poděkoval, zaplatil a šel.

Abych odčinil takové lukulské hody, zaplatil jsem si výšlap na vysokou věž Belfortu. Čekalo mě hodně schodů, ale ten pohled shora stál za to. Bruggy mám jak na dlani a cítím, že je nejvyšší čas si v tomto městě zakoupit žluté tričko s emblémem Brugg.

Než si ho však stačím koupit, kupuji pěknou řádku pohlednic a pro synovce pralinky. Tričko jsem taky sehnal, tak jsem naprosto spokojený. Zjišťuji, že již ve středověku zde vznikl velký komplex špitálu sv. Jana, to opět dokresluje velikost, významnost a bohatost přístavu Bruggy. Jenže ústí řeky se po nějakém čase zaneslo a Bruggy přišly o to nejdůležitější, tj. přístav. A na místo Brugg nastupují Antverpy. Jenže ono každé mínus má i

své plus. Bruggy se díky tomuto zakonzervovaly a všechny moderní přestavby se tomuto městu vyhnuly.

Procházkou po areálu špitálu sv. Jana se loučím s Bruggami a mám poprvé radost z toho, že jsem v Belgii. Jsem zvědavý, jak na mne budou působit další flanderská města.

Čeká mě nedaleké městečko Damme. Mezi městy Bruggy a Damme funguje pravidelná kyvadlová lodní doprava po středověkém kanálu. Tento kanál způsobil

rozkvět městečka Damme, neboť obchod se z Brugg mohl dostat až sem. Damme je opravdu poklidné městečko, které vítá návštěvníky větrným mlýnem. Jenže městečko proslavilo úplně

něco jiného. V tomto městě se narodil tvůrce známé postavy Enšpígl. Zde se mu však vlámsky říká Uilenspiegel a dokonce na zdejším náměstí má muzeum. Když vcházím do města, tak přesně z okna domu před sousoším Enšpígl na mne civí současný místní Enšpígl.

O Damme jsem věděl už dříve, tak jsem se těšil na místní zvonkohru na radnici. Překvapením pro mne bylo, že celé městečko se skládá snad jen z příjezdové cesty, náměstí a jedné širší ulice. Náměstí před radnicí bylo opět plné stánků, a i když je

odpoledne, stánky zely prázdnotou. Celé Damme působilo ospale a líně. Zvonkohru jsem naštěstí v celou slyšel, hrála nějakou mně povědomou melodii, ale nerozluštil jsem, která to byla. V každém flanderském městě je katedrála či vznosný kostel s vysokou věží. Nejinak tomu je v Damme. Obětoval jsem prohlídku vnitřku kostela na úkor výšlapu na kostelní věž, z které je vyhlídka po okolí. Tak dnes již podruhé zdolávám množství schodů a povznáším se vlastními svaly nad Damme.

Rozhled je parádní, vidím Bruggy, Zelbrugge – což je současný námořní přístav pro Bruggy a také vidím do upravených dvorků a zahrad místních obyvatel. Napadá mě, že stejně opuštěně vypadaly kostely v anglickém detektivním seriálu a přepadá mě myšlenka, že za mnou vystoupá na ochoz věže vrah a srazí mě dolů. Proč by to však dělal, nevím?! I když i počasí tomu nahrává svou ponurostí a ztichlé městečko nevěstí nic dobrého.

Místo toho vystupují na věž manželé ve středním věku a paní se mnou zapřádá hovor v anglickém jazyce. Opět zafungovalo žluté tričko s motivem Prahy. Dozvídám se, že Praha je moc hezké město, že tam před pěti lety byla. Dělá mi to radost. Na oplátku já chválím Bruggy a dozvídám se, že místní vyslovují Bruž a to hodně měkce. A pak paní chce slyšet, že Brusel je nádherné město, se sebezapřením přitakám a honem přidávám, že Bruž jsou malebnější. Tak nakonec Damme mi ukázalo svou přátelskou laskavou tvář v podobě

místních domorodců a já zcela bez úhony opouštím toto malé město, neboť mě již lákají mondénní přímořské lázně.

Oostende se nachází již na pobřeží a skýtá opravdu dvanáctikilometrovou promenádu po mořském pobřeží, která je z druhé strany lemována honosnými hotely a domy. V Oostende si prohlížím i přístavní bazén pro jachty a dumám, proč všechny jachty jsou bílé. Snad je to proto, aby co nejvíce odrážely sluneční paprsky, nebo je to proto, aby působily dojmem elegance? Nakonec si však nacházím nejlogičtější vysvětlení. Na bílé palubě se velmi dobře vyjímá opálené tělo nějaké krasavice.

Dokonce jedna jachta připlouvá k zakotvení a díky

tomu strážník zastavuje na mostě provoz a most se zvedá, aby jachta s vysokým stěžněm mohla proplout.

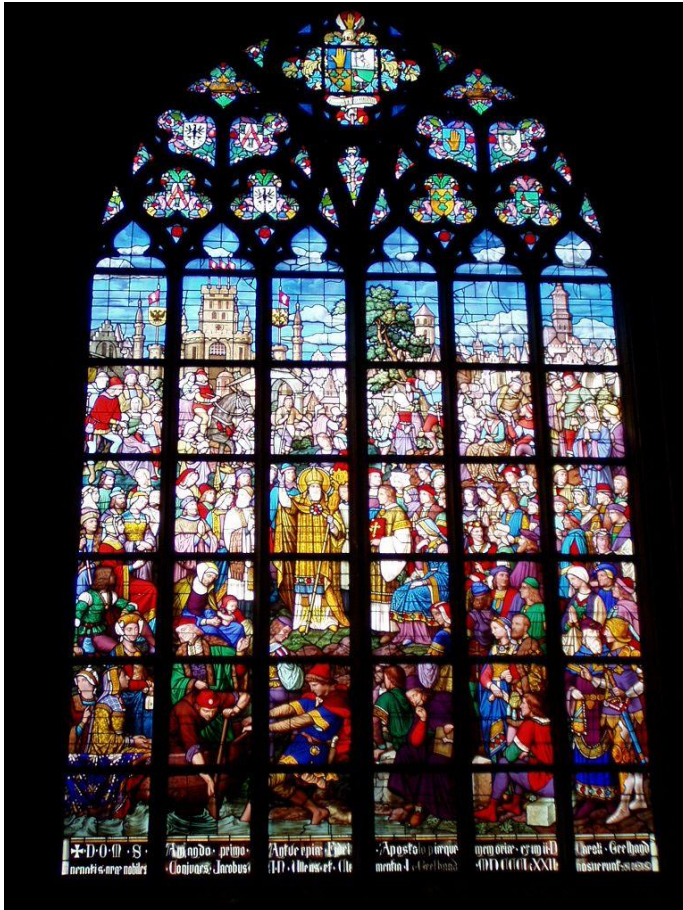
Míjím celkem pěknou budovu, která na první pohled je nádrazím a zamírím k opravdovému námořnímu přístavu pro velké lodě. Ale přístav je pro očumující veřejnost nepřístupný, tak korzuji po promenádě. No nevím, lázeňské kolonády si představuji jinak. Neupírám Oostende zdravý přímořský vzduch, ale ten vítr, který tu vane, nepatří mezi slabší vánky.

Zjišťuji, že tu žádná společenská smetánka není, obracím

své kroky nazpět, neboť Bredene mi přijde malebnější. Samozřejmě i zde mají pořádnou gotickou katedrálu, jak se na slušné flanderské město patří. Na rozloučenou s tímto městem mě provází výsměch racků, kterých je tu nespočet. Přes jakousi nepřízeň počasí si však myslím, že se racci jen smáli, že v tom výsměch nebyl. Už se těším do hotelu na večeri, i když jsem se v Bruggách po výborných mušlích dušoval, že dnes večerjet nebudu.

Dávám si i předsevzetí, že po večeri se půjdu projet pobřežní tramvají a pokochám se pohledem na duny, jenže únava a spánek vítězí a příjemná vlažná sprcha mě utvrdí v tom, že měkká bílá postel je tou nejlepší volbou.

Ráno mě probouzí sluníčko a nebe je jak vymetené. Takto si představuji azuro, i když nejsem na Azurovém pobřeží. Dnes mě čeká poslední dvojice velkých flanderských měst: Antverpy a Gent. O Antverpách vím jen to, že proslulo zpracováním diamantů a přebralo Bruggám výhodné postavení v obchodování. To, že se tu začaly brousit diamanty, má na svědomí početná židovská komunita. Ale na synagogu jsem v Antverpách nenarazil. Opět městu vévodí gotická katedrála, která je bez cedulek vybízejících k tichu. Má nádhernou výzdobu a líbí se mi mozaiková okna. Přesto všechny tyto velkolepé katedrály ve mně nedokáží vybudit duchovní pocit.

Antverpy prosluly i tím, že zde bydlel a tvořil Petr Rubens. Přesouvám se tedy k jeho domu, který není rodný. Ač rodiče pocházeli z Flander, malý Rubens se narodil v Itálii, kde i nějaký čas žil, poté se vrátil do Flander a

v Antverpách si postavil zajímavý dům. Dům má dvě části: italskou a nizozemskou. Zřejmě se umělec nemohl vzdát italského ducha. V domě je v současné době Rubensovo muzeum a prohlídka stojí za vynaložené vstupné. Nejdřív procházím nizozemskou částí a pak se přes italské arkády dostanu i do druhé části. Všude jsou rozvěšené Rubensovy obrazy, zřejmě jsou to originály, neboť tolik hlídačů v jednom muzeu jsem pohromadě ještě neviděl.

Posílen uměleckým životem se vracím do ulic Antverp, které již pulsují běžným každodenním životem. Nedaleko katedrály mě zaujme výšková budova, která sem velmi vhodně urbanisticky zapadá. Žádná násilná křeč, které jsem byl svědkem v Bruselu. Brrr, raději ani nevzpomínat. Budova je prvním mrakodrapem na území Belgie a vlastně Evropy vůbec. Kde jinde by měl být postavený než ve městě, které proslavily diamanty.

Najednou se zastavuje provoz v ulicích, lidé se houfují a policie je všude. No snad nezažiji nějakou demonstraci, to bych fakt nemusel. Vše je jinak, dnes je opět nějaký slavný svátek a do ulic vtrhli divadelníci s velkými pohyblivými, diesel motory poháněnými loutkami. První loutka, kterou vidím, mi připomíná pověstného antverpského obra, který lidem trhal ruce a zahazoval je. Z této legendy pochází i název města – Antverpy (ruce zahod'). Později se však dozvídám, že jde snad o nějakou reklamu Julesu Verneovi, popravdě jsem však vůbec nerozpoznal, co by to mohlo být za postavu, a to si troufám říci, že jsem přečetl v dětství všechny dostupné verneovky.

Díky tomu se zaplnilo hlavní náměstí, které se jmenuje Velké (Grote Markt) a já si nemůžu v klidu vyfotit monumentální radnici, neboť náměstí okupuje velký pohyblivý slon a moře stojících turistů a domorodců.

Nesnáším davy, jejich neohrabanost, stádnost a tupost. Snažím se nejrychleji z toho propleteného lomožného klubka lidí dostat. Nakonec se trikem protáhnu přes rohovou hospodu, která má dva vchody, a tím se vyhnu neprostopupné zácpě kolem loutky slona. Na břehu řeky, kde už dav není, se uklidním, vydýchám a jsem ochoten se přepravit do posledního města mé cesty – do Gentu.

Z Antverp do Gentu je to po dálnici jen kousek a Gent leží přímo u dálnice. V městě jsou natažené nejen koleje a troleje pro tramvaj, ale jsou tu i trolejbusové troleje. Bohužel, žádný trolejbus jsem za svůj pětihodinový pobyt v Gentu neviděl.

Ve středu Gentu je prostorné náměstí, na kterém se připravují pivní stánky, neboť za týden zde bude slavnost, či dokonce festival piva. Ani se nedivím, neboť v místním pivovaru se vaří na 350 značek. Pivovar je to starobylý a ošuntělý.

Na centrálním náměstí jsou tři dominující věže. První věž od řeky je věží kostela sv. Mikuláše, druhá – prostřední věž je věží Belfortu – tržnice a poslední třetí věž je od katedrály sv. Baafa. Jak do češtiny přeložit jméno Baaf? Tipuji, že by to mohlo být odvozené jméno od sv. Vlacha, česky tedy sv. Blažeje, ale je to pouze má hypotetická spekulace. V katedrále je opět nábožné ticho, které je zde předepsané známými cedulkami. V části katedrály je muzeum, ve kterém snad jediným exponátem je slavný Gentský oltář. Oželím unikátní podívanou a vrhnu se do víru města, abych pořídil zajímavé snímky exteriérů.

Najednou fotoaparát vypovídá službu a já velmi zpozděně si uvědomím, že jsem nedal dobít v noci baterky, hlavně že se z republiky táhnu s nabíječkou. Naštěstí je otevřený obchod se suvenýry a já si můžu koupit baterky náhradní.

Chvilí se poflakuji po náměstí, které se kupodivu nejmenuje Grote Markt a snažím se do objektivu dostat všechny tři věže. S vypětím velkého úsilí se mi to daří, ale fotka není nic moc. Když jsem v Bruggách nepodstoupil plavbu na lodi po kanálu, nenechám si ji ujít zde.

Těším se na zajímavý pohled z lodi na město, jenže opět díky festivalu se nábřeží plní plovoucími pontony a pódií. Přesto plavba po řece má pro mne uklidňující charakter a ukazuje mi město opravdu z jiného úhlu.

Překvapuje mě, že řeka je vlastně stokou. Voda je kalná a špinavá a já bych do ní ani palec u nohy nevstrčil. Proto mě udivuje, že parta místních vodáků – kajakářů zde provádí nácviky eskymáckých obrátů. Možná to nejsou dobrovolné nácviky, jenže to se již nedozvím, loď mě unáší dál. Najednou

zjišťuji, že život kolem řeky není mrtvý. Objevuji zde vzácnou potápku roháče i lysku s červenou šošolkou.

To však doplouváme již pod mohutné hradby hradu Gravensteen, který se v Gentu nachází. Nyní slouží jako muzeum mučení a mučících nástrojů. Tam se zajdu podívat, hrady já mám rád a v Belgii jich moc není, zde si šlechta spíše stavěla paláce a bohatí měšťané honosné domy.

Po hodině strávené na lodi se vracím na suchou zem. Hned u přístaviště je vývěsní štít místní čokoládovny, který hlásá, že právě zde mají ty nejlepší belgické pralinky. Tomu nelze odolat, i když nejsem na sladké, říkám si, že dvě tři pralinky bych ochutnat měl. Naštěstí tu pralinky prodávají i na váhu a tak se nerozpakují a ukazují na různé tvary a náplně. Když skončím, mám jich

v pytlíku na dvacet. Zaplatím a vyrazím k hradu. Cestou potkávám turistický koňský povoz, ve kterém je snad zapřažený pravý belgičan. U nás dřív tyto koně tahaly pivovarské vozy.

Dorážím v 17 hodin k hradu, abych zjistil, že tato hodina je hodinou zavírací. Ani mi to nevadí, usedám do stínu s výhledem na hrad a cpu se jemnou delikatesní čokoládou, která je plněná těmi nejpodmanivějšími chuťovými variacemi. Čokoláda se mi sama rozpouští na jazyku a já věřím tomu, že toto jsou ty nejlepší čokoládové pralinky na světě. Po zdolání pytlíku se necítím zrovna nejlépe, přece jenom čokoláda v krku škrábe. To je daň za mou požívačnost. Díky tomu mám už i vyřešen problém, co si mám dát k večeři. Nic!

Abych to odčinil, opět jako v Bruggách, vylezu na věž Belfortu a zrakem přehlédnu celé město. Zdolám pár schodů do prvního patra, kde jsou vystavené zvony. Také je tam kabina výtahu, která mě pohodlně vyveze na ohoz věže. No to jsem ty pralinky moc neodčinil. Pohled shora dolů je nádherný. Cestu dolů však již volím po schodišti, které je velmi úzké a k tomu ještě točité. Myslím si, že pro klaustrofobiky není cesty na gentský

Belfort, neboť výtah, jak je známo, je pro ně nepřijatelný a toto stísněné tmavé schodiště by jejich nemoci taky nepřidalo.

I zde však prohlídka v 18 hodin končí, není mi dáno dosledovat video o výrobě zvonů, neboť v 17.50 přichází obsluha a video vypíná. Nezbyvá mi nic jiného, než vyjít ven a pomalu pomýšlet na rozloučení s Gentem.

Ještě se zastavuji na spodním náměstí, odkud se line velmi hlasitá hudba. Na krásném středověkém náměstí je moderní tribuna, na které je zavěšen velkolepý světelný park a pod těmito blikajícími světly zřejmě probíhá nějaké městské kolo soutěže Gent hledá mladou zpěvačku.

Na pódiu zůstává základní kapela a vokalistky a vždy po třech písních nastoupí sebevědomá mladá zpěvačka a vydá ze sebe písničku Tiny Turner či jiné známé hudební hvězdy. Sklidí zasloužený potlesk a uvolní místo další. Okolostojící lidé se pohupují, vytleskávají rytmus, popíjejí pivo a baví se. Proč vlastně ne? Je páteční podvečer a zřejmě Belgie ráda slaví všechny možné důvody. Kdo ví, třeba už příští sezónu z nich budou slavné hvězdy showbyznysu.

Spokojený opouštím Gent a Flandry. Tři dny byly tak akorát; jak se na správnou návštěvu sluší.

Ještě minout po dálničním obchvatu Brusel, zahlédnu z něj naštěstí jen třpytící se atomy Atomia a po dálnici pokračuji na západ k německým Cáchám. Jakmile skončí podálční lampy, vím, že jsem opustil Belgie.

